

Müstəqillik tarixində rekord tələbə sayı - 40806

Şünunurlu universitetlərin innovasiya və iqtisadi artım mərkəzlərinin transformasiyası gözümüzün önündə baş verir. Ştə birinci, istə ikinci əmil bilik iqtisadiyyatın mövcudluğunu şrtləndirir. Ştəniləni yerini tutmaq üçün mək bazarına daha bilikli insanlar dəvət olunur. Şnsanlar bunu anlayaraq ali təhsilə üz tutur.

Müasir dövrdə insan kapitalı fenomeninin şsas şrtlərinin biri ali təhsilin iştatan olmasıdır. Bu iştatları q hətmi də ali təhsillə şhat olunma şviyyəsinə müyyən edir. Sevindirici haldə ki, son 5 illə rzində ölkəmizin universitetlərinə qbul olunan tələbələrin sayında davamlı artım müəhidə olunur. Və cari tədris ilində bu say indiyədək rekord göstəricidir - 40806 tələbə. Son 5 tədris ilində tələbə qbulunun proqnoz yerləri 20,8 faiz, faktiki qbul olunan tələbələrin sayı isə 21,2 faiz artıb.

Bu faiz təkcə tələbələrin ümumi sayı kimi deyil, həm də ali təhsil müəssisələrinə tələbə qbulunun keyfiyyət göstəriciləri ilə hətəməngdir.

Şkinci cədvəldəndə aydın görüldüyü kimi, son 5 ildə I-IV ixtisas qruplarındə biri üzrə və bütövlükdə tələbə qbulunun keyfiyyət göstəricilərinə nəzər çarpacaq dərəcədə (18,2 faiz) artım müəhidə olunur. Qeyd edək ki, keyfiyyət göstəricisi qbul imtahanlarında müsabiqə şrtlərini ödəyən abituriyentlərin sayına görə müyyənədirilir.

Bu il qbul imtahanlarında I-IV ixtisas qrupları üzrə 200-dən yuxarı bal toplayanların sayı 38201 nəfərdir. Bu da imtahan iştirakçılarında 52,9 faizi deməkdir. Deməli, qbulun ekvator xətti müsbət dinamika nümayiş etdirir.

300-dən 700-ə davamlı artım...

Son 5 ildə qbul imtahanlarında 300 baldan çox toplayanların sayı 26,5 faiz, 400 baldan çox toplayanların sayı 35,1 faiz, 500 baldan çox toplayanların sayı 51,5 faiz, 600 baldan çox toplayanların sayı isə 81,3 faiz artıb. Bu isə ali təhsil müəssisələrinin, eləcə də qbul olunanların orta bal göstəricilərinin artması deməkdir.

Bu ilin qbul imtahanlarında 3127 nəfər abituriyent 600 baldan yuxarı nəticə göstərib. Hətmin göstərici ötən il 2472 nəfər, 2016-cı ildə 2281 nəfər, 2015-ci ildə 2094 nəfər, 2014-cü ildə isə 1725 nəfər olub. Bu tədris ilində 29 nəfər abituriyent 700 bal toplayıb. Ötən il bu göstərici 15 nəfər idi.

Bu dinamikanı həm də son 5 ildə təhsil sistemimizdə aparılan islahatların nəticəsi kimi xarakterizə etmək olar. Belə ki, sözün hətqə mənasında, son illə rzində təhsil sistemimiz kifayət qədər dəyişib, strateji hətəflər müyyən olunub və XXI şsrin reallığı tam dərk olunub.

Gələcəyin inkişaf motoru - İKT

Sirr deyil ki, İKT ixtisaslarına qbulun keyfiyyəti həm də hət bir ölkənin gələcək inkişafının təminatıdır. Şbəşyyerə demirlər ki, 4-cü sənaye inqilabına hazırlanmayanlar inkişafın yüksək fazasına lvida deyirlər. Bş ölkəmizdə İKT ixtisaslarına tələbə qbulu keyfiyyət fərqi yarada bilirmi?

2018-2019-cu tədris ili üçün 5 İKT ixtisası üzrə tələbə qbulu proqnozu ümumi tələbə qbulunun 5,4 faizini təşkil təkil edib. İKT ixtisaslarına ("Kompüter elmi", "Kompüter mühəndisliyi", "İnformasiya texnologiyalar", "İnformasiya təhlükəsizliyi") tələbə qbulu proqnozu ötən illə müqayisədə 40,2% (707 nəfər) artıb. Belə ki, bu

ixtisaslara qəbul 1759-dan 2466 nəfər yüksəlib.

Bununla yanaşı, "Pedaqoji" ixtisas qrupuna aid olan "İnformatika müəllimliyi" və "Riyaziyyat və informatika müəllimliyi" ixtisasları üzrə tələbə qəbulu proqnozu da artıb. Belə ki, 2017-2018-ci tədris ilinin nisbətən cari ildə bu göstərici 16.6 faiz artaraq 1055 yer təkil edib.

KT ixtisasları üzrə tədrisin ingilis dilində aparıldığı tələbə qəbulu proqnozu da ötən illə müqayisədə 24 faiz artıraraq 465 nəfər təkil edib. Eyni zamanda ali təhsilin magistratura səviyyəsinə KT ixtisasları üzrə tələbə qəbulu proqnozunda ötən illə nisbətən 34.1 faiz artım müəhd olunub.

Maraqlı fakt həm də ondan ibarətdir ki, 2007-2015-ci illər "Xaricdə təhsil üzrə Dövlət Proqramı" çərçivəsində KT ixtisasları üzrə 369 nəfər dünyanın aparıcı universitetlərində təhsil almaq hüququ qazanıb. Onlardan 201 nəfəri məzmun olub (14 nəfəri iki dənə təqaüd almaq hüququ qazanıb) məzmunlardan 118 nəfər magistratura, 94 nəfər bakalavriat, 3 nəfər doktorantura səviyyəsinə təhsil alıb. 12 nəfər isə Azərbaycanı aparıcı universitetlərdə akademik fəaliyyətlə məşğuldur.

Təhsilin qlobal dili

Dünyada müxtəlif dillərdə ünsiyyət bacarıqları tək gündəlik münasibətdə deyil, eyni zamanda təhsil-elm məsələsində də sürətli gəniyyətdir. Artıq azad bilinən (ikidilli) mühit qlobal təhsilə imkan verən vəzifəyə üstünlükdür. Xüsusilə də ingilis dilinin təhsil sistemində təsir gücü günbəgün artır. Bəs Azərbaycan ali təhsil müəssisələrində qəbulda tədris ingilis dilində aparılan ixtisaslarda vəziyyət necədir? Yerli və beynəlxalq mərkəz bazarında tələblərin nəzərə alınması ilə əlaqəli təhsil müəssisələrinin tədrisi ingilis dilində aparılan ixtisasların sayı 44-dən 57-yə, qəbul yerlərinin sayı isə ötən illə müqayisədə 15 faiz artıb.

Son 3 tədris ilində ingilis dilində tədris olunan ixtisaslara tələbə qəbulunda proqnoz yerlərinin də sayı artıb və xüsusilə də bu ilin tələbə qəbulunda, demək olar ki, məzunlar 100 faizlik nəticə ilə xarici dildə tədrisi seçiblər.

Magistratura cinsə baxmır

Son iki ildə ali təhsil müəssisələrində AMEA-nın magistraturalarına keçirilən qəbul imtahanları üzrə nəticələr müsbətdir.

Qeyd edək ki, ötən ildə nəzərə alınaraq magistratura təhsilə almaq istəyənlərin sayında kəskin artım müəhd olunub. Bu artımın səbəblərini hesabladığımızda isə bəzi kiçik və nə Prezidentin sərəncamı ilə 2016-cı ildə "Hərbi və zifət və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa edilən dəyişikliklə bilavasitə bağlıdır.

Və nəticədə sevindiricidir

Gəlincə, möhlət hüququnun verilməsində sonrakı rəqəmlər baxanda Belə ki, 2017-2018-ci tədris ili üçün magistraturaya aparılan qəbulun nəticələrini görən qəbul olunan 6361 magistratın 3590 nəfəri qəbul, 2771 nəfəri isə oğlan olub.

Bu, o?lanlar?n say?nda ?vv?lki ill? m?qayis?d? 73.9 faiz art?m dem?kdir. El?c? d? cari ild? faktiki q?bul 6396 n?f?r olub. Onlardan 3242 n?f?ri q?zd?s? 3154 n?f?ri o?lanlard?r. Yeni, o?lanlarla q?zlar aras?ndak? k?skin f?rq n?inki azal?b, dem?k olar ki b?rab?rl??ib.

T?hsilin yeni ili

Ad?t?n, ilin n?tic?l?ri h?m d? t?hlil t?rkib ?c?n yeni f?rs?t?r yarad?r. ?l?lx?sus, davaml? art?m dinamikas?n? saxlamaq daha uza?a baxma?? t?l?b edir. Nec? d?y?rl?r, t?l?b? do?ru. Bir d? ki, universitetin qar??s?nda duran v?zif? t?kc? t?kc?u q?bulun n?tic?sini il?ibitmir. Bu, sad?c?a olaraq, ba?lan??c?d?n s?l?hsild?n n?tic?sini qazanmaq h?m d? yeni yana?malar?n davaml? t?tbiqidir. Bir s?zl?, yax?? material ba?lan??c? ?c?n ?la?mkan d?r. Bu imkanlar? d?y?rl?ndirm?k is? ali t?hsil m?sis?l?rinin ixtiyar?ndad?r. Yeni t?dris ilin? is? 10 g?nd?n d? az vaxt qal?b.

G?zl?y?k...

["Az?rbaycan" q?zeti](#)